

**Na podlagi Zakona o Računskem sodišču in v skladu s
Poslovníkom Računškega sodišča Republike Slovenije**

izdajam naslednje

P R E D H O D N O P O R O Č I L O

o nadzoru

V SPLOŠNI BOLNIŠNICI NOVO MESTO

Številka: 1213-2/96-18

Ljubljana, 26.7.1996

1. UVOD

V program dela Računskega sodišča za leto 1995 je bil uvrščen tudi nadzor v javnem zdravstvenem zavodu Splošna bolnišnica Novo mesto, Šmihelska cesta 1, Novo mesto. Nadzor je bil opravljen kot preizkus pravilnosti:

- sistemizacije in zaposlovanja;
- izplačila plač, drugih osebnih prejemkov in povračil;
- plačevanje delovnih storitev po pogodbah o delu;
- izplačevanje avtorskih honorarjev;
- obračunavanje potnih nalogov in
- plačevanje storitev prek študentskih servisov.

Selektivna revizija je bila izvedena na podlagi sklepa o izvedbi nadzora (št. RS 1213-2/96-1 z dne 25.1.1996). Nadzor sta opravili višja revizijska sodelavka Renata Suhadolc in revizijska asistentka Nataša Musar Mišeljić, po pooblastilih št. RS 1213-2/96-2 in RS 1213-2/96-3 (z dne 25.1.1996).

Ustrezna nadzorna dejanja (razgovori z odgovornimi osebami, pregled listin itd.) so bila opravljena:

- na sedežu Splošne bolnišnice Novo mesto (v nadaljevanju: SBNM) v Novem mestu, na Šmihelski cesti 1 in
- na sedežu Računskega sodišča RS v Ljubljani, Prežihova 4

Pregledu so prisostvovali in dajali pojasnila:

- Tone Starc, direktor;
- Mira Retelj, pomočnica direktorja;
- Cvetka Barbo, vodja finančne službe;
- Marija Trenz, vodja informatike in
- Slavica Krošelj Naumov, glavna sestra bolnišnice.

2. UGOTOVITVE

2.1. Sistemizacija in zaposlovanje

Pregledana je bila sistemizacija in prva razporeditev zaposlenih.

Med selektivno revizijo so bili pregledani: akt o potrjeni prvi razporeditvi zaposlenih po tarifnih skupinah in plačilnih razredih, sklepi o razporeditvah zaposlenih na delovna mesta ter njihovi količniki za določitev osnovne plače. Opravljena je bila preveritev:

- usklajenosti osnovnega količnika za sistemizirano delovno mesto s tarifno prilogo k Zakonu o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ, Ur. l. RS, št. 18/94) ter Uredbo o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov (Ur. l. RS, št. 26/94),
- skladnost dejanske razporeditve zaposlenih s potrjeno prvo razporeditvijo in
- usklajenost plačilnih razredov z določbami Pravilnika o napredovanju delavcev zaposlenih v zdravstvu (v nadaljevanju: Pravilnik o napredovanju, Ur. l. RS, št. 41/94).

Sistemizacijo SBNM določa Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, ki ga je, v skladu s 22. členom Statuta, septembra 1991 sprejel v. d. direktorja bolnišnice. Del pravilnika, ki se nanaša na sistemizacijo delovnih mest, je bil oktobra 1995 spremenjen s sklepom direktorja (št. 25/95) in se razlikuje od sistemizacije v potrjeni prvi razporeditvi, saj obsega 30 delovnih mest, ki jih v potrjeni razporeditvi ni. Potrjena sistemizacija obsega 90 delovnih mest in 826 zaposlenih.

Na podlagi ZRPJZ in določil Pravilnika o napredovanju je bila prva razporeditev delavcev na delovna mesta izvedena konec septembra 1994. Izplačilo plač po novih razvrstitvah je bilo prvič izvedeno z oktobrsko plačo leta 1994. Za razdobje od uveljavitve ZRPJZ do septembra 1994 je bil izvršen poračun. Dokončno potrditev prve razporeditve je SBNM pridobila od Ministrstva za zdravstvo dne 25.1.1995.

Na dan 31.12.1994 je bilo v SBNM zaposlenih 841 delavcev. V letu 1995 je 44 zaposlenim prenehalo delovno razmerje, 29 delavcev pa se je na novo zaposlilo. Tako je bilo 31.12.1995 zaposlenih 826 delavcev (521 zdravstvenih in 305 nezdravstvenih), od tega 94 za določen čas, med njimi 13 pripravnikov.

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest določa zahtevano izobrazbo in delovne izkušnje ter opredeljuje odgovornosti in pooblastila. Niso pa opredeljena merila za določanje potrebnega števila delavcev po delovnih mestih, pač pa pravilnik v 7. členu določa, da se število izvajalcev tekoče prilagaja potrebam oziroma možnostim. Niti v Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest niti v kakšnem drugem aktu ni opisov del in nalog po delovnih mestih, kar pomeni, da je organizacija dela opredeljena zgolj generalno - v 2. in 3. členu pravilnika, ki organizacijo dela določata kot pristojnost predstojnikov organizacijskih enot. To onemogoča normalne postopke razporejanja in prerazporejanja

delavcev po delovnih mestih ter nadzor nad njimi, pa tudi reševanje morebitnih sporov v zvezi s tem.

Pregled prvih razporeditev, v smislu primerjave med potrjeno razporeditvijo in delovnimi mesti, na katera so bili delavci dejansko razporejeni, je bil izvršen pri vseh zaposlenih (po seznamu). Na podlagi ugotovitev je bilo izbranih 80 zaposlenih, pri katerih je bilo pričakovati nepravilnosti. Rezultat primerjave med seznamom delovnih mest po potrjeni razporeditvi in sklepi o prvi razporeditvi je ugotovitev, da je bilo vsaj 50 delavcev ob prvi razporeditvi razporejeno na delovna mesta (15*), ki jih v potrjeni razporeditvi ni.

Razporejanje delavcev na delovna mesta izven potrjene razporeditve pomeni kršitev 25. člena ZRPJZ, ki določa: "...Razporeditev v javnih zavodih in organih državne uprave potrdi pristojni minister." Potrditev ministra ne bi imela smisla, če bi javni zavod lahko delavce razporejal tudi na delovna mesta, ki v potrjeni razporeditvi niso predvidena.

Nadzor nad razvrščanjem delavcev po delovnih mestih in določanjem osnovnih količnikov je bil izvršen na osnovi potrjene razporeditve in sklepov o prvi razporeditvi. Pregledani so bili sezname razporeditev vseh zaposlenih. Na podlagi ugotovitev so bili pregledani sklepi o razporeditvi 32 delavcev in opravljena primerjava z decembrskimi izplačili plač po plačilnih listah. Ugotovljene so bile naslednje nepravilnosti:

1. Osem zdravnikov specialistov ORL in oftalmologov je bilo s sklepom o prvi razporeditvi (z dne 5.4.1995) razporejeno na delovno mesto zdravnik spec. s temeljno specializacijo (izhodiščni količnik 4,40), kar je skladno s potrjeno razporeditvijo. Po pritožbi na takšno razporeditev je komisija za pritožbe SBNM sprejela nove sklepe o prvi razporeditvi vseh otorinolaringologov in oftalmologov na izhodiščni plačilni razred 33 (izhodiščni količnik 4,70) z obrazložitvijo, da gre za delovna mesta, kjer so stalno prisotni težji delovni pogoji. Z navedenimi sklepi je nadzorovana oseba kršila 25. člen ZRPJZ, saj so navedeni sklepi v nasprotju s potrjeno razporeditvijo.

2. Trije zdravniki specialisti ginekologi so bili s sklepom o prvi razporeditvi (z dne 5.4.1995) razporejeni na delovno mesto zdravnik spec. s temeljno specializacijo (izhodiščni količnik 4,40), kar je skladno s potrjeno sistemizacijo. Morebitni novi sklepi o razporeditvi med pregledom niso bili predloženi, iz plačilnih list za december 1995 pa je razvidno, da so vsi trije prejeli plačo po izhodiščnem količniku 4,70. Za obračunavanje plače po količniku 4,70 ne obstoji pravna podlaga, kar pomeni, da so bila navedena izplačila nezakonita.

*to so: zdravnik spec. z usmerjeno specializacijo, hišnik - šofer, obdukcijski pomočnik, vodja skupine vzdrževanja, materialni knjigovodja - ek. tehnik, dietni tehnik, fakturist - statistik - ekonomski tehnik, stroškovni knjigovodja, odgovorni fakturist, vodja analitičnega knjigovodstva, pomočnik vodje prehrane, vodja skupine električnega vzdrževanja, inventarist - ek. tehnik, višji laboratorijski tehnik, vodja električnega in investicijskega vzdrževanja.

3. Dva zdravnika specialista sta bila s sklepom o prvi razporeditvi (z dne 5.4.1995) razporejena na delovni mesti:

- zdravnik s temeljno specializacijo (4,40) in
- zdravnik spec. kirurg (4,70).

Po pritožbi na takšno razporeditev je komisija za pritožbe SBNM sprejela nova sklepa o prvi razporeditvi. S tema sklepoma (z dne 19.6.1995) sta bila oba razporejena na delovno mesto zdravnik specialist z usmerjeno specializacijo z izhodiščnim količnikom 6,00. Navedenega delovnega mesta v potrjeni razporeditvi SBNM ni, kar pomeni, da gre tudi v tem primeru za kršitev 25. člena ZRPJZ.

4. Za dve delavki je bilo ugotovljeno, da sta bili s sklepom o prvi razporeditvi (z dne 5.4.1995) razporejeni na delovno mesto zdravstveni tehnik v ambulantni z izhodiščnim količnikom 2,30. Sklepa nista v skladu s potrjeno razporeditvijo, kjer je za navedeno delovno mesto določen izhodiščni količnik 2,20. Iz plačilnih list za mesec december 1995 je razvidno, da navedeni delavki prejmeta plačo po sklepu, torej na osnovi izhodiščnega količnika 2,30.

5. Delavec, ki opravlja delo mesarja, je bil s sklepom o prvi razporeditvi (z dne 5.4.1995) razporejen na delovno mesto mesar z izhodiščnim količnikom 1,80. V potrjeni razporeditvi SBNM je za delovno mesto kuhar (mesar) določen izhodiščni količnik 1,70, zato je bilo ugotovljeno, da je navedeni sklep v nasprotju s potrjeno razporeditvijo. Iz plačilne liste za mesec december 1995 je razvidno, da prejema delavec plačo po sklepu, torej na osnovi izhodiščnega količnika 1,80.

V primerih iz točk 4. in 5. gre za kršitev 25. člena ZRPJZ.

Ugotovljeno je bilo tudi, da je nadzorovana oseba direktorju v letu 1995 obračunavala in izplačevala plačo po količniku 7,60, kar je razvidno iz plačilnih list. Tudi v potrjeni razporeditvi je za direktorja določen količnik 7,60. To je v nasprotju z 2. členom Uredbe o kriterijih za določitev osnovne plače in Odredbo ministrstva za zdravstvo (št. 143-4/94 z dne 21.7.1994), s katero je bil določen količnik osnovne plače direktorja v višini 7,50.

2.1.1 Napredovanja

V skladu s 30. členom Pravilnika o napredovanju (izjemno napredovanje) je v SBNM ob prvi razporeditvi napredovalo 120 od 836 zaposlenih, kar je 14,35% in je znotraj 15% omejitve. Nadzor v smislu ugotavljanja števila let delovnih izkušenj in števila razredov napredovanja je bil na podlagi ustreznih evidenc delavcev opravljen pri vseh zaposlenih. Nepravilnosti v zvezi s tem niso bile ugotovljene.

31. člen pravilnika dopušča ob izpolnjevanju določenih pogojev napredovanje za več kot 3 oziroma za več kot 5 (zdravniki) plačilnih razredov. Na ta način je napredoval 101 delavec. Podlaga za napredovanje je pri 91 zaposlenih 30. člen (izjemno napredovanje), pri 31 zaposlenih pa prva alineja 31. člena (3,71% je znotraj 5% omejitve iz pravilnika). Nadzor v smislu ugotavljanja števila let delovnih izkušenj in števila razredov napredovanja je bil na podlagi ustreznih evidenc delavcev opravljen pri vseh zaposlenih. Nepravilnosti v zvezi s tem niso bile ugotovljene.

V SBNM je bilo ob prvi razporeditvi 31 delavcev razporejeno na delovna mesta za katera nimajo zahtevane stopnje izobrazbe. 34. člen Pravilnika o napredovanju določa, da v primerih, ko delavec nima ustrezne izobrazbe za delovno mesto, na katero je razporejen, ne more napredovati, razen v primeru, da je dopolnil 20 let delovne dobe. Pogojno lahko napreduje v primeru, da z delodajalcem sklene pogodbo o izobraževanju.

Ugotovljeno je bilo, da je ob prvi razporeditvi napredovalo vseh 31 navedenih delavcev. 20 let delovne dobe je dopolnilo 21 zaposlenih. Od preostali desetih jih 7 ne izpolnjuje pogoja sklenitve pogodbe o izobraževanju, tako da so njihova napredovanja v nasprotju s 34. členom Pravilnika o napredovanju. V zvezi s preostalimi tremi delavci je bilo ugotovljeno, da ima en delavec v sklepu o zaposlitvi določen pogoj, da v roku 5 let diplomira na Višji šoli za zdravstvene delavce. Glede na določilo drugega odstavka 34. člena Pravilnika o napredovanju, ki omejuje ta rok na čas, ki je določen z vzgojnoizobraževalnim programom, v navedenem sklepu določeni rok ni v skladu s predpisi. Dve delavki sta sklenili aneks k pogodbi o zaposlitvi, s katerim se zavezujeta končati Visoko ekonomsko oziroma Visoko šolo za zdravstvo. V obeh aneksih rok za dokončanje šolanja ni določen (dikcija aneksa je: "v dogovorjenem roku"), kar je prav tako v nasprotju z drugim odstavkom 34. člena.

2.2. Izplačila plač, drugih osebnih prejemkov in povračil

2.2.1. Izplačila plač

Nadzor pravilnosti obračuna in izplačila plač je bil opravljen za mesec december 1995. Med revizijo smo na podlagi plačilnih list zaposlenih ter računovodskih podatkov ugotavljali sistem obračunavanja posameznih kategorij plače ter ga primerjali s predpisi in notranjimi akti. Preverjena je bila:

- skladnost oblikovanja in višine osnovne plače z določbami ZRPJZ in Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti (v nadaljevanju: KPND, Ur. l. RS, št. 18/91-I, 51/92, 13/93 in 34/93),
- skladnost napredovanj in prerazporeditev s Pravilnikom o napredovanju,
- skladnost obračuna dodatka za delovno dobo z določili Zakona o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR, Ur. l. RS, št. 14/90 in 5/91) ter Kolektivno pogodbo za dejavnost zdravstva in socialnega varstva Slovenije (v nadaljevanju: KPDZSV, Ur. l. RS, št. 15/94),
- skladnost obračuna delovne uspešnosti in dodatkov z določbami od 17. do 20. člena ZRPJZ ter določili KPDZSV in Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike (v nadaljevanju: KPZZ, Ur. l. RS, št. 14/94),
- pravilnost obračunavanja drugih osebnih prejemkov in povračil glede na določbe ZRPJZ in KPDZSV,
- pravilnost obračunavanja in plačevanja davkov po Zakonu o dohodnini (v nadaljevanju: Zdoh, Ur. l. RS, št. 71/93, 12/94, 2/95 in 7/95) in Uredbo o povračilih stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkih, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznajo kot odhodek (v nadaljevanju: Uredba o povračilih stroškov, Ur. l. RS, št. 72/93, 43/94 in 7/95),
- pravilnost obračuna plače direktorja SBNM glede na Uredbo o kriterijih za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov in Uredbo o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev bolnišnic, zdravstvenih domov, Inštituta za varovanje zdravja RS in zavodov za zdravstveno varstvo (v nadaljevanju: Uredba o merilih za ugotavljanje uspešnosti direktorjev, Ur. l. RS, št. 82/94).

2.2.1.1. Osnovna plača

Ugotovljeno je bilo, da pri izračunu osnovne plače uporabljajo v SBNM pravilno osnovo za obračun plač t.j. izhodiščno plačo za I. tarifni razred kot jo določa 33. člen KPND. Za izračun plače uporabljajo urno postavko, ki je v obračunskem listu je označena kot UPR. Navedno postavko uporabljajo za obračunavanje ur rednega dela, nadomestila za praznike, redni letni dopust, službeno pot, izobraževanje, sindikalno delo in druge plačane odsotnosti z dela. Urna postavka UPR pa je tudi osnova za obračunavanje nadur, dodatka za mentorsko delo in dela plače za uspešnost.

Obračunavanje celotne plače zaposlenih se opravlja z uporabo urnih postavk. Ker so v urni postavki UPR obseženi poleg osnovne plače tudi vsi dodatki (ki se samostojno ne obračunavajo in na plačilni listi niso izraženi v absolutnih zneskih), je razmejitev med osnovno plačo in dodatki otežena.

Urna postavka UPR je izračunana na sledeči način:

$$IP \times ((KD + FD) \times (1 + DD + DTDP1 + DDČ) + AD + DTDP2 + DAKP) / \text{dejansko število ur v mesecu}^*$$

Ugotovljeno je bilo, da je sistem, po katerem so v urno postavko vračunali dodatke, takšen, da privede do enakega rezultata kot če bi bila ločeno obračunana osnovna plača in dodatki. Do nepravilnosti prihaja zaradi uporabe navedene urne postavke kot osnove za obračunavanje določenih drugih sestavin plače, kar je ugotovljeno v ustreznih poglavjih.

Osnovna plača direktorja SBNM je bila na podlagi Uredbe o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov določena v višini 7,50 količnika in jo je z odredbo potrdil minister za zdravstvo (št. dok. 143-4/94 z dne 21.7.1994). Minister za zdravstvo je (dne 25.1.1995) potrdil tudi razporeditev zaposlenih v SBNM, v kateri je za direktorja bolnišnice določen količnik 7,60.

* pomen kratic:

IP - izhodiščna plača za 1. tarifni razred po KPND

KD - količnik delavca (z napredovanji)

FD - "funkcijski dodatek" (dodatek za opravljanje vodilnega in vodstvenega dela po 73. členu KPDZSV)

DD - dodatek za delovno dobo (82. čl. KPDZSV)

DTDP1 - dodatek za težje delovne pogoje po 70. čl. KPZZ

DDČ - dodatek za deljen delovni čas (83. do 85. čl. KP DZSV)

AD - "akademski dodatek" (dodatek za znanstveno stopnjo) po 89.f členu KPDZSV

DTDP2 - dodatek za težje delovne pogoje po členih 76. do 79. KPDZSV

DAKP - dodatek po Aneksu h KPND (Ur. l. RS, št. 64/95)

Ugotovljeno je bilo, da je SBNM na podlagi količnika 7,60 direktorju obračunavala in izplačevala plačo v celem letu 1995. To je v nasprotju z 2. členom Uredbe o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov in Odredbo Ministrstva za zdravstvo, s katero je bil določen količnik osnovne plače direktorja v višini 7,50.

To so opravičili z neprilagojenim računalniškim programom za obračun plač, v katerega je potrebno vnesti plačilni razred (in ne količnik) zaposlenega. Tako so razvrstili direktorja v plačilni razred z najbolj primerljivim osnovnim količnikom.

2.2.1.2. Napredovanja

V letu 1995 so v SBNM izvedli 19 napredovanj. Vseh 19 delavcev je napredovalo v skladu s 33. členom Pravilnika o napredovanju; ob dopolnitvi 3 let delovne dobe in izpolnjevanju pogojev iz prehodnih določb pravilnika so napredovali za en plačilni razred. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

2.2.1.3. Prerazporeditve

V letu 1995 je bilo prerazporejeno 10 delavcev. Vse prerazporeditve so bile izvedene znotraj iste tarifne skupine. Nepravilnosti ob pregledu niso bile ugotovljene.

2.2.1.4. Dodatek za delovno dobo

82. člen KPDZSV določa, da pripada delavcu dodatek za delovno dobo v višini 0,5% od osnovne plače delavca za vsako izpolnjeno leto delovne dobe. Delavkam, ki imajo več kot 25 let delovne dobe, pa se ta dodatek poveča še za 0,25% za vsako izpolnjeno leto delovne dobe nad 25 let.

Pregled obračunavanja dodatka glede na dopolnjena leta delovne dobe je bil izvršen na vzorcu 70 naključno izbranih zaposlenih; od tega 30 izmed delavcev, ki so dosegli dopolnjenih 25 let delovne dobe in 40 izmed onih, ki tega še niso dosegli. Od 826 delavcev, ki so prejeli plačo v decembru 1995, jih je 77 (9%) prejelo dodatek za izpolnjenih 25 let delovne dobe. Rezultat je bil naslednji:

del. doba nad 25 let	pravilno	nepravilno	% nepravilnosti
DA	0	30	100%
NE	40	0	0%
SKUPAJ	40	30	42,85%

Pri zaposlenih, ki so dopolnili nad 25 let delovne dobe, sta bili pri obračunavanju dodatka za delovno dobo ugotovljeni dve vrsti nepravilnosti:

1. Navedeni dodatek, ki po 82. členu KPDZSV pripada samo ženskam, so v SBNM izplačevali vsem zaposlenim, ki so dopolnili nad 25 let delovne dobe.

2. V istem členu je določena višina dodatka 0,25% za vsako leto delovne dobe nad 25 let. V SBNM so obračunavali navedeni dodatek v višini 0,50% za vsako leto delovne dobe nad 25 let.

V obeh primerih gre za izplačila ki presegajo višino, določeno v 82. členu KPDZSV.

2.2.1.5. Ostali dodatki

Dodatek za znanstveno stopnjo

Pri pregledu obračunavanja dodatka za znanstveno stopnjo pri 5 od 12 delavcev, ki so ta dodatek prejeli, je bilo ugotovljeno, da je SBNM dodatek obračunavala skladno z določbo 89.f člena KPDZSV.

Dodatek za težje delovne pogoje

Obračunavanje in izplačevanje dodatkov za težje delovne pogoje in vplive delovnega okolja je določeno v členih od 75. do vključno 79. KPDZSV in v 70. členu KPZZ.

Obračunavanje dodatka za TDP je bilo pregledano na vzorcu 39 zaposlenih od 138-ih, ki so prejeli navedeni dodatek. Opravljena je bila primerjava med plačilnimi listami za december 1995 in sklepi o razporeditvi. Nepravilnosti pri upoštevanju in obračunavanju TDP niso bile ugotovljene.

Dodatek za vodenje - funkcijski dodatek

Funkcijski dodatek opredeljuje 73. člen KPDZSV, ki določa, da se delavcu za opravljanje vodilnega in vodstvenega dela njegova osnovna plača poveča za količnik od 0,20 do 1,00, glede na v tem členu navedene kriterije .

Obračunavanje funkcijskega dodatka je bilo pregledano na vzorcu 37 naključno izbranih zaposlenih od 103, ki so prejeli navedeni dodatek.

Podlaga za ugotavljanje pravilnosti obračunavanja funkcijskega dodatka je bila potrjena razporeditev. Pri pregledu omenjenega vzorca je bilo ugotovljeno, da je bilo 6 delavcev razporejeno na delovna mesta, ki jih v potrjeni razporeditvi ni, prejeli pa so funkcijski dodatek, ki seveda tudi ni potrjen s strani ministrstva, in sicer v razponu od 0,20 do 0,40.

Dodatek za deljen delovni čas

Obračunavanje dodatka za deljen delovni čas je določeno v 84. členu KPDZSV. V SBNM sta prejela navedeni dodatek 2 delavca - šoferja, zadolžena za razvažanje obrokov hrane (vključno z večerjo) po objektih bolnišnice. Dodatek znaša 20% osnovne plače, kar je v skladu s kolektivno pogodbo, saj traja njun delovni čas povprečno 8 ur med 7. in 14. ter med 16.30 in 20. uro.

Dodatek za mentorstvo

Obračunavanje dodatka za mentorstvo je določeno v 86. členu KPDZSV in 71. členu KPZZ. Delavcu pripada za vsako s programom določeno mentorsko uro dodatek v višini 30% od urne vrednosti njegove osnovne plače.

Ugotovljeno je bilo, da so v SBNM obračunavali dodatek za mentorstvo v višini 30% od urne postavke UPR. To ni v skladu z določili obeh kolektivnih pogodb, ki določata, da je osnova za obračun urna vrednost osnovne plače, kajti urna postavka UPR vsebuje poleg osnovne plače tudi vse dodatke.

Poleg tega je bilo ugotovljeno, da v programih pripravništva število ur mentorjevega dela ni bilo določeno. Dodatek so obračunavali na podlagi poročil o mentorskem delu, pri pregledu katerih pa je bilo ugotovljeno, da so formalno nepopolno in nepravilno izpolnjena (niso opredeljeni dnevi opravljanja mentorstva, ni podpisov pravih oseb).

Dodatek za izmensko delo

83. in 84. člen KPDZSV določata za izmensko delo v popoldanskem in nočnem času oziroma za redno delo v popoldanskem in nočnem času dodatek v višini 10% od osnove. Osnova je osnovna plača delavca, preračunana na urno postavko. Dodatek se delavcu obračuna le za čas (ure), ko je delavec delal v pogojih, zaradi katerih mu dodatek pripada.

Obračunavanje dodatka za izmensko delo je bilo pregledano na vzorcu 10 zaposlenih, ki so navedeni dodatek prejeli. Izmed teh pri dveh delavkah (obe sta dr. medicine) niso bile ugotovljene nikakršne nepravilnosti pri obračunavanju tega dodatka. Pri preostalih 8 zaposlenih, ki so vsi napredovali za 2 ali 3 plačilne razrede, pa je bilo ugotovljeno, da se jim je dodatek obračunaval v nasprotju s kolektivno pogodbo. Za obračun je bila uporabljena napačna (prenizka) osnova, saj so dodatek za izmensko delo obračunavali kar od urne postavke UPT - to je od plače delovnega mesta (osnovni količnik delovnega mesta - torej brez napredovanj - pomnožen z izhodiščno plačo).

2.2.1.6. Delovna uspešnost

Z odredbo (št. 25/96 z dne 3.1.1996) je direktor SBNM odločil, da se za mesec december 1995 izplača vsem zdravnikom na nevrološkem, očesnem in ORL oddelku del plače iz naslova uspešnosti v višini 10% od osnovne plače. Vsebinsko enaki odredbi je direktor (dne 6.12.1995 in 3.11.1995) izdal tudi za meseca november in oktober 1995.

Del plače za delovno uspešnost je bil tako v navedenih treh mesecih izplačan 15 zdravnikom (pri tem gre za vse zaposlene zdravnike specialiste s treh oddelkov: ORL, očni in nevrološki).

Osnovna nepravilnost pri izplačevanju dela plače za delovno uspešnost v SBNM je v tem, da vsi predpisi, tako 17. člen ZRPJZ kot tudi 81. člen KPDZSV ter 74. člen KPZZ določajo, da se delovna uspešnost določa in obračunava na podlagi meril, ki so določena v ustreznem aktu zavoda. Merila v kolektivnih pogodbah so navedena zgolj okvirno - kot osnova za določanje

kriterijev v aktu zavoda. V SBNM akta o določanju dela plače iz naslova delovne uspešnosti niso imeli, zato tudi ne meril za ocenjevanje delovne uspešnosti. 10% delovna uspešnost za navedenih 15 delavcev je bila obračunana in izplačana pavšalno in enostransko glede na ostale delavce zaposlene v SBNM. Gre za kršitev 17. člena ZRPJZ.

Poleg tega pa so bile ugotovljene nepravilnosti tudi pri samem načinu obračunavanja izplačane delovne uspešnosti. ZRPJZ in KPZZ ne določata načina obračunavanja dela plače za uspešnost, določata zgolj mejo (20% osnovne plače), ki je ta del plače ne sme preseči. KPDZSV pa v 80. členu izrecno določa, da se del plače za delovno uspešnost določa in obračunava v odstotku na osnovno plačo delavca. Tudi v odredbi direktorja je določeno, da se del plače iz naslova uspešnosti izplača v višini 10% osnovne plače. V SBNM pa so, ker določajo le urne postavke ne pa osnovne plače, obračunali iz naslova delovne uspešnosti 10% od vrednosti ur rednega dela. Tako je prišlo do dvojne nepravilnosti pri uporabljeni osnovi za izračun delovne uspešnosti. Po eni strani je bila osnova za obračun dela plače za uspešnost prenizka, ker niso bile upoštevane ure letnega dopusta, praznikov, ipd. (osnovna plača se ne določa samo od opravljenih ur rednega dela). Po drugi strani pa je bila osnova povečana, saj se je vrednost ur rednega dela obračunavala na podlagi urne postavke UPR, ki vsebuje poleg osnovne plače tudi dodatke, ki pripadajo posameznemu delavcu.

Po Uredbi o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev je (dne 13.12.1994) Svet splošne bolnišnice Novo mesto sprejel sklep o višini dela plače za delovno uspešnost direktorja. Ugotovljeno je bilo, da je skupni odstotek uspešnosti v višini 45% določil na osnovi naslednjih meril iz uredbe:

- doseganje pogodbeno planiranega števila BOD (bolniško oskrbnih dni) in števila točk v specialistično ambulantni dejavnosti v celoti 15%
- višina prihodkov zdravstvenega zavoda, pridobljenih na trgu znaša nad 8% do vključno 10% 15%
- uvedba sistema internega strokovnega nadzora in pozitivna ocena poročila, ki jo poda svet javnega zavoda v smislu, da zavod izvaja interni strokovni nadzor in ažurno spremlja rezultate 15%
- SKUPAJ 45%**

Sprejeti sklep je pričel veljati takoj in se je uporabljal v celem letu 1995. Tako določeni odstotek je bil, glede na količnik za določitev osnovne plače direktorja (7,50), pretvorjen v količnik v višini 3,3.

Na podlagi bilančnih podatkov in poslovnega poročila o uspešnosti poslovanja SBNM v letu 1994 je bilo ugotovljeno, da je bilo na prostem trgu pridobljeno le 4% celotnih prihodkov, to pa po Uredbi o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev pomeni le 5% in ne 15% dela plače za delovno uspešnost, kot je sprejel sklep Svet SBNM, in tako skupni seštevek odstotkov za uspešnost direktorja ne more biti 45% pač pa 35%, kar pomeni 2.6 količnika, oziroma za 0.7 manj, kot je bilo obračunavano v letu 1995.

Takšno ravnanje predstavlja kršitev 17. člena ZRPJZ v povezavi s 3. členom citirane uredbe.

2.2.2. Drugi osebni prejemki in povračila

2.2.2.1. Nadurno delo

KPDZSV v 87. členu določa način obračunavanja izplačil iz naslova dežurstva in stalne pripravljenosti. Določeno je, da se opravljeno delo (storitve) med dežurstvom in stalno pripravljenostjo ugotavlja v dejanskem obsegu, to je na podlagi evidence, način evidentiranja pa določa ustrezen akt zavoda. Nadalje je določeno, da se ure obvezne prisotnosti, stalne pripravljenosti in ure opravljanja storitev med seboj izključujejo.

Pri pregledu obračunavanja in izplačevanja ur dežurstva v SBNM sta bili ugotovljeni naslednji nepravilnosti:

1. Sestre po posameznih oddelkih vodijo evidence o prisotnosti na delovnem mestu, kar je edina podlaga za obračunavanje ur dežurstva. To je lahko podlaga za obračunavanje ur obvezne prisotnosti, ne pa tudi ur opravljanja storitev iz dežurstva. Kolektivna pogodba jasno določa, da se ure prek polnega delovnega časa obračunavajo na podlagi evidenc o opravljenem delu (storitvah). V SBNM pa na podlagi evidence o prisotnosti obračunavajo in izplačujejo število ur opravljanja storitev pavšalno - 40% ur evidentirane obvezne prisotnosti se obračuna kot nadure.

Sistem obračunavanja ur opravljanja storitev iz stalne pripravljenosti je drugačen. Podlaga za obračun sicer tudi tukaj ni evidenca opravljenih storitev, vendar pa ur opravljanja storitev ne obračunavajo pavšalno, pač pa na podlagi evidence o tem, koliko ur je bil med stalno pripravljenostjo delavec dejansko prisoten v bolnišnici.

2. Za obračun ur opravljanja storitev, obračunanih in izplačanih kot nadure, se uporablja urna postavka UPR, ki vsebuje poleg osnovne plače tudi vse dodatke, kar je v nasprotju s 83. členom KPDZSV, ki določa, da je osnova za obračun nadur urna postavka, izračunana na podlagi osnovne plače delavca.

UPR se, v nasprotju s KPDZSV, uporablja tudi za obračun nadur izven dežurstva, torej za drugo delo preko polnega delovnega časa.

Pri nadzoru uporabljenih urnih postavk za obračun obvezne prisotnosti in stalne pripravljenosti glede na 87. člen KPDZSV nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Skladno z določili 84. in 87. člena KPDZSV določajo tudi osnove za obračun ter dodatke za delo ponoči, v nedeljo ter na državni praznik.

2.2.2.2. Regres za letni dopust

Ugotovljeno je bilo, da so delavci prejeli akontacijo regresa v dveh delih, skupaj v višini dveh izhodiščnih plač v negospodarstvu, kar je skladno z določili 98. člena KPDZSV.

Pregled izplačil regresa, v smislu preverjanja višine izplačanega regresa in upravičenosti do izplačila, je bil opravljen na vzorcu 70 zaposlenih. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Obračun davka na osebne prejemke je bil pregledan na vzorcu 70 naključno izbranih zaposlenih, ki so prejeli regres. V vseh pregledanih primerih je bil davek obračunan skladno z določili 16. in 18. člena ZDoh. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

2.2.2.3. Odpravnine

100. člen KPDZSV določa, da delavcu pripada ob upokojitvi odpravnina v višini ene povprečne mesečne neto plače v gospodarstvu RS za zadnje tri mesece (oziroma ena povprečna neto plača delavca zadnjih treh mesecev, če je zanj to ugodnejše) za vsakih dopolnjenih pet let delovne dobe.

V SBNM so v letu 1995 izplačali odpravnine 7 delavcem. Pri pregledu bruto višine vseh odpravnin nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Pri obračunu davka od odpravnin je pri vseh izplačilih, razen pri izplačilu delavki, ki je odpravnino prejela 9.1.1995, ko davek na osebne prejemke za odpravnine še ni bil predpisan, prišlo do dveh vrst napak:

1. V drugi točki 2. a člena Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 7/95) je določeno, da je odpravnina ob upokojitvi obdavčena le v delu, ki presega tri povprečne mesečne plače v gospodarstvu RS za pretekle 3 mesece. Glede na to, da predpisi izrecno določajo za kakšno plačo gre, le kadar se nanašajo na neto plačo (zgled je npr. tretja točka navedenega člena uredbe), gre pri neobdavčljivem delu odpravnine nedvomno za 3 povprečne bruto plače v gospodarstvu RS. V SBNM so kot neobdavčljivi del odpravnine upoštevali znesek 3 povprečnih neto plač v gospodarstvu RS za pretekle 3 mesece. Posledica tega je bila, da so davek na osebne prejemke obračunali od previsoke davčne osnove, kar je kršitev 16. člena ZDoh.

2. V skladu z 18. členom ZDoh se pri obračunu davka od osebnih prejemkov, ki se nanašajo na več mesecev, kamor sodi tudi odpravnina ob upokojitvi, uporabi povprečna mesečna stopnja obdavčitve. V SBNM so davek od obdavčljivega dela odpravnine obračunavali z uporabo napačne davčne stopnje - po mesečni lestvici, kar je imelo za posledico preveč obračunanega davka, kar je kršitev 18. člena ZDoh.

Oba navedena primera nepravilnosti sta imela za končno posledico prenizek znesek izplačanih neto odpravnin delavcem na eni ter previsok znesek vplačanega davka na osebne prejemke na drugi strani. Skupna vrednost navedene finančne nepravilnosti je 513.628,00 SIT, kar je razvidno iz tabele:

neto plača	količnik let	bruto odpr.	neobd. del	davčna osn.	st. davka	davek	plačani davek	preveč plačani davek
63.849	6	383.094	299.061	84.033	18	15.210	71.800	56.590
77.776	4	311.104	292.380	18.724	17	3.183	43.748	40.565
77.803	6	466.818	303.771	163.047	21	34.321	123.499	89.178
90.348	7	632.435	304.830	327.605	30	97.593	177.338	79.745

68.567	7	479.968	311.322	168.646	21	35.719	125.096	89.377
185.497	6	1.112.982	314.433	798.549	32	251.782	409.957	158.175
		3.386.401				437.810	951.438	513.628

Nepravilnost je bila odpravljena ob odmeri dohodnine za leto 1995.

2.2.2.4. Jubilejne nagrade

V letu 1995 je v SBNM jubilejne nagrade prejelo 57 zaposlenih. Pregledana so bila vsa izplačila jubilejnih nagrad. Ugotovljeno je bilo, da so delavci prejeli jubilejne nagrade v zneskih in rokih, skladnih z 99. členom KPDZSV in v mejah, ki jih določa Uredba o povračilih stroškov. Nepravilnosti pri tem ni bilo ugotovljenih.

2.2.2.5. Solidarnostne pomoči

V letu 1995 so v SBNM izplačali solidarnostne pomoči 2 delavkama. Delavki sta prejeli solidarnostne pomoči v zneskih, skladnih s 101. členom KPDZSV in v mejah, ki jih določa Uredba o povračilih stroškov. Nepravilnosti pri tem niso bile ugotovljene.

2.2.2.6. Nadomestila izplačil za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni in nege družinskega člana

KPDZSV določa dvojni sistem obračunavanja nadomestil.

V 90. členu so določeni primeri, ko so zaposleni upravičeni do nadomestila plače zaradi začasne odsotnosti z dela, ki gre v breme delodajalca. Ugotovljeno je bilo, da so v SBNM izplačevali nadomestila plače za odsotnosti do 30 dni na podlagi urne postavke UPR. Ker postavka UPR zajema tudi vse dodatke, je osnova za obračun boleznin plača, ki bi jo delavec prejemal, če bi delal. Pregled obračunavanja nadomestil plače zaradi začasne odsotnosti z dela je bil izvršen na vzorcu 70 obračunov boleznin. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

91. člen KPDZSV določa, da se nadomestila plače v primeru dalj časa trajajoče odsotnosti delavca zaradi bolezni in poškodb, nege ali spremstva družinskega člana, porodniškega dopusta, nadomestila iz naslova invalidskega zavarovanja in zaradi drugih odsotnosti, ki ne gredo v breme zavoda oziroma delodajalca, obračunavajo v skladu z zakoni in drugimi predpisi. Ugotovljeno je bilo, da so v SBNM pri izplačilu boleznin nad 30 dni ter nadomestil zaradi nege družinskega člana ravnali v skladu z 39. členom KPND ter 31. členom Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju: ZZVZZ, Ur. l. RS, št. 9/92 in 13/93).

2.2.2.7. Regres za prehrano

Ugotovljeno je bilo, da se je regres za prehrano izplačeval glede na dejansko prisotnost na delu, ki so jo v SBNM ugotavljali na podlagi mesečnih poročil oddelčnih glavnih sester o prisotnosti na delu. Delavcem, ki opravljajo dežurstvo, je pripadla še dnevna vrednost

nadomestila za prehrano za vsakih 8 ur dežurstva (nadur ali obvezne prisotnosti, ne pa tudi pripravljenosti doma).

Skladnost izplačevanja regresa za prehrano in dejanske prisotnosti na delu je bila preverjena na vzorcu 70 naključno izbranih delavcev. Nepravilnosti pri tem niso bile ugotovljene.

Pri pregledu izplačil za prehrano je bilo ugotovljeno, da je znašala dnevna vrednost v SBNM za december 1995 505,00 SIT. Ker je bilo v decembru 21 delovnih dni, je znašalo tako polno nadomestilo za prehrano 10.605,00 SIT, kar presega neobdavčljivi znesek po Uredbi o višini povračil stroškov, ki za december 1995 znaša 10.481,00 SIT. Vsem zaposlenim bi bilo zato potrebno za znesek preveč izplačanega regresa za prehrano v mesecu decembru povečati davčno osnovo za obračun davka na osebne prejemke. Ker v SBNM tega niso storili, predstavlja to kršitev 16. člena ZDoh.

2.2.2.8. Stroški prevoza na delo in z dela

Stroški za prevoz na delo in z dela se morajo izplačevati skladno s 103. členom KPDZSV.

Ugotovljeno je bilo, da so se povračila stroškov za prevoz obračunavala na osnovi mesečnih poročil delavcev o številu prihodov in odhodov na delo in iz dela, ki jih potrdi oddelčna glavna sestra glede na svojo evidenco o prisotnosti na delu. Ceno vozovnic javnega prevoza mesečno preverjajo v računovodstvu. Izplačilo stroškov za prevoz so izvrševali sproti, ob plači za pretekli mesec.

Skladnost izplačevanja povračil za prevoz na delo in dejanske prisotnosti na delu je bila preverjena na vzorcu 70 naključno izbranih delavcev. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

Pravilnost višine izplačanih povračil za navedene stroške je bila preverjena pri vseh izplačilih nad 15.000,00 SIT. Nepravilnosti pri obračunavanju stroškov za prevoz na delo in z dela niso bile ugotovljene.

Ob pregledu plačilnih listov direktorja pa je bilo ugotovljeno, da mu je bilo februarja in marca 1995 nakazano izplačilo, izkazano pod kodo 75 - prevoz na delo (februarja 6.818,00 SIT, marca 9.959,00 SIT). Direktor ima po Aneksu št.1 k pogodbi o zaposlitvi pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene, ni pa več upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela. Navedeni izplačili SBNM sta bili opravljeni brez pravne podlage in sta zato neupravičeni.

2.2.2.9. Bonitete

Uporaba službenih avtomobilov

Z Aneksom k pogodbi o zaposlitvi (z dne 22.6.1992) je bilo dogovorjeno, da direktor uporablja za službene potrebe ter za prevoz na delo in z dela ali druge lastne potrebe službeni osebni avtomobil VW Golf, letnik 1992. Za nadomestilo za uporabo avtomobila za lastne potrebe je dolžan SBNM plačati mesečni pavšal v znesku 10.000,00 SIT, ki se revalorizira v skladu z rastjo cen goriva.

Ugotovljeno je bilo, da pravilnika o uporabi službenih vozil v SBNM nimajo. Tako ni nikjer določeno ali je direktor dolžan voditi evidenco o prevoženih kilometrih v privatne namene. Takšne evidence direktor ni vodil, prav tako se tudi ni vodila evidenca o prevoženih kilometrih v službene namene.

Iz knjigovodskih listin je razvidno, da direktor enkrat letno plačuje navedeno nadomestilo. Vplačilo za leto 1995 je bilo izvršeno 30.1.1996 v skupnem znesku 162.654,00 SIT, za leto 1994 pa 16.1.1995 v višini 155.302,00 SIT.

Ugotovljeno je bilo, da v SBNM mesečno niso obračunavali davka na osebne prejemke od bonitete za uporabo službenega vozila, kot to določa 17. člen ZDoh, glede na to, da je direktor nadomestilo za uporabo plačeval enkrat letno. S tem je nadzorovana oseba kršila 17. člen ZDoh.

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje

Iz plačilnih list delavcev SBNM je razvidno, da se mesečno obračunava in plačuje prostovoljno zdravstveno zavarovanje delavcev. Sredstva za plačilo premij se odtegujejo od neto plač.

Na enak način se obračunavajo in plačujejo tudi mesečne premije za kolektivno zavarovanje.

2.3. Plačevanje delovnih storitev po pogodbah o delu

Pregledane so bile pogodbe o delu, sklenjene v decembru leta 1995. Ugotavljala se je:

- skladnost z določili ZDR ter
- pravilnost obračunavanja davkov in prispevkov po ZDoh, Zakonu o prometnem davku (v nadaljevanju: ZPD, Ur. l. RS, št. 4/92), Zakonu o posebnem davku na določene prejemke (Ur. l. RS, št. 72/93, 22/94 in 45/95), ZZVZZ, Sklepu o pavšalnih prispevkih za obvezno zdravstveno zavarovanje (Ur. l. RS, št. 80/94) ter Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju: ZPIZ, Ur. l. RS, št. 12/92, 56/92, 43/93, 67/93, 5/94 in 67/94).

V decembru 1995 so v SBNM sklenili 13 pogodb o delu. Ugotovljeno je bilo, da so v SBNM pri izplačilu po pogodbah o delu obračunali:

- 25% davek od osebnih prejemkov (od osnove 100% - 10% normiranih stroškov),
- posebni 25% davek na določene prejemke,
- 5% prometni davek od storitev (razen v primerih, ko gre za zdravstvene storitve, ki so izvzete iz obveznosti plačila prometnega davka na storitve),
- 6% prispevek ZPIZ-u za primer nesreče pri delu in

- 240,00 SIT mesečno za zdravstveno zavarovanje.

Izveden je bil pregled pravilnosti obračunov in izplačil po pogodbah o delu za december 1995. Ugotovljeno je bilo, da so bili obračuni pravilni pri pogodbah, ki so se glasile na neto zneske. Pri pogodbah, sklenjenih v bruto zneskih, pa je bilo ugotovljeno, da je bila obveznost plačila prometnega davka in prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje prenešana na izvajalce pogodb. To je v nasprotju s 1. točko 44. a člena Pravilnika o uporabi zakona o prometnem davku (Ur. l. RS, št. 6/92 in 39/93), 226. členom ZPIZ in 49. členom ZZVZZ. Posledica navedene kršitve so prenizki izplačani neto zneski, skupaj za 34.599,10 SIT.

2.4. Izplačila avtorskih honorarjev

Nadzor je zajemal avtorske pogodbe, ki so bile sklenjene v letu 1995. Namen je bil ugotoviti:

- vsebinsko skladnost pogodb z Zakonom o avtorskih pravicah (v nadaljevanju: ZAP, Ur. l. SFRJ, št. 19/78 in 21/90) in Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah (v nadaljevanju: ZASP, Ur. l. RS, št. 21/95),
- skladnost pogodb z Zakonom o obligacijskih razmerjih (v nadaljevanju: ZOR, Ur. l. SFRJ, št. 29/78 in 57/89) ter
- pravilnost obračuna in plačila davka po ZDoh.

V letu 1995 je bilo sklenjeno pet avtorskih pogodb:

- dve sta bili sklenjeni za recenzijo knjige "Prvih sto let novomeške bolnišnice",
- ena za izdelavo osnutka grafične podobe knjige "Sto let novomeške bolnišnice",
- ena za strokovno izobraževanje z naslovom "Komunikacija kot možnost ali ovira pri vzpostavljanju bolj kvalitetnega odnosa med sestro in pacientom" in
- ena za izvajanje psiholoških pregledov kandidatov iz Aerokluba Bela Krajina in Aerokluba Novo mesto.

Tako je bilo za avtorske honorarje izplačano 550.962,90 SIT. Ob pregledu obračunov izplačil avtorskih honorarjev je bilo ugotovljeno, da je bil v vseh primerih pravilno obračunan 25% davek od premoženjskih pravic, kar je skladno z 79. členom ZDoh.

Pri kontroli vsebine sklenjenih avtorskih pogodb je bilo ugotovljeno, da pogodba, sklenjena z dipl. kliničnim psihologom za izvajanje psiholoških pregledov kandidatov iz dveh dolenjskih aeroklubov, nima značaja avtorskega dela glede na določbo 5. člena ZASP. Namesto avtorske pogodbe bi morala biti za navedeno delo sklenjena pogodba o delu.

2.5. Obračunavanje potnih nalogov

Pregled je vključeval vsa izplačila na podlagi potnih nalogov v decembru 1995. Namen je bil ugotoviti skladnost izplačil:

- z določili KPDZSV,
- z Uredbo o povračilih stroškov za službena potovanja v tujino (Ur. l. RS, št. 38/94) in
- z določili ZDoh v zvezi z Uredbo o višini povračil stroškov.

Ugotovljeno je bilo naslednje:

1. Višina dnevnic se je obračunavala neenotno; nekatere so bile obračunane v skladu z minimalno višino dnevnice po KPDZSV (5% povprečne mesečne plače v gospodarstvu RS za pretekle 3 mesece), druge pa v višini zneskov, objavljenih za zaposlene v republiških državnih organih, ki so za 7 do 19 SIT nižji. S tem je bila kršena KPDZSV v škodo zaposlenih.

2. Mesečni potni nalogi specializantov so bili izpolnjeni pomankljivo, saj niso bili navedeni datumi potovanj. Stroški mestnega potniškega prometa po Ljubljani so pri večini izjemno visoki - celo trikratni zneski cene mesečne vozovnice. Evidence stroškov mestnega potniškega prometa za specializante niso vodili, pa tudi z dokazili o resnični porabi teh srestev v ta namen ne razpolagajo. Od 10 specializantov jih je v decembru kar 7 uveljavljalo stroške MPP, ki so presegali ceno mesečne vozovnice. Ker vsakdo lahko pridobi mesečno vozovnico in ker je število voženj predvidljivo, ocenjujemo, da je takšno trošenje neracionalno.

3. Delavka, ki opravlja delo kurirke, je v decembru 1995 obračunala kilometrino za 350 km - 8.050,00 SIT. Kurirsko delo je opravljala z lastnim vozilom. Direktor je (dne 5.4.1995) odredil, da se za opravljanje kurirskih poslov kurirja bolnišnice slednjemu dovoljuje uporaba osebnega avtomobila za službene namene. Kilometrino se obračuna enkrat mesečno po veljavni ceni za kilometer. V zvezi s tem je direktor dne 25.3.1996 pismeno izjavil, da kurirka uporablja lastno vozilo v službene namene, ker pa so razdalje med lokacijami, kamor vsakodnevno vozi, kratke, in je poraba bencina večja, so ji v SBNM določili mesečni pavšal za obračun kilometrine - 350 kilometrov na mesec.

Uredba o povračilih stroškov jasno določa, da se kilometrino obračunava po dejansko prevoženih kilometrih, o čemer je potrebno voditi evidenco, in pri tem ne predvideva nikakršnih razlik med mestnimi in relacijskimi vožnjami. Pavšalno obračunavanje prevoženih kilometrov je v nasprotju z uredbo in zato ni dopustno.

4. Davek od razlike med izplačanimi dnevnicami in višino neobdavčljivih dnevnic po Uredbi o povračilu stroškov so pravilno in sproti obračunavali pri izplačilu plač.

2.6. Plačevanje storitev prek študentskih servisov

Pregled je zajel vse napotnice in račune za opravljanje storitev prek študentskih servisov v letu 1995. Iz tega naslova je bilo izplačano (skupaj s provizijo študentskih servisov) 1.300.441,00 SIT, na osnovi 25 napotnic za 11 dijakov in študentov. Dijaki in študentje, ki so

delo opravljali večkrat, so štipendisti SBNM in tovrstno delo predstavlja njihovo pogodbeno pravico in dolžnost.

Študentje in dijaki so opravljali dela preko pooblaščenih organizacij TERNA d.o.o. in RUDOLF, Storitveno podjetje Novo mesto d.o.o., ki sta zaračunali za svoje storitve 10% provizijo na neto izplačilo.

Natančnejše vsebine del iz napotnic ni bilo mogoče ugotoviti, saj so bile nepopolno izpolnjene; vsa dela so bila opredeljena zgolj generalno, kot pomožna dela. Ugotovili pa smo, da so bile cene za uro različne in sicer od 280,00 do 430,00 SIT. Iz edinega računa, ki ga je izstavila organizacija Rudolf d.o.o., je razvidno, da gre za opravljanje dela pri urejanju zbornika, ni pa razvidna urna postavka, saj račun vsebuje samo neto izplačilo in znesek provizije.

IZDAJA NALOGA ZA ODPRAVO NEZAKONITOSTI

Za ugotovljene nezakonitosti pri nadzoru v obsegu selektivne revizije je Računsko sodišče RS izdalo sklep št. RS- 1213-2/96-17 z dne 26.7.1996, s katerim je Splošni bolnišnici Novo mesto naložilo, da odpravi nezakonitosti, ki izhajajo iz ugotovitev pod točkami: 2.1., 2.1.1., 2.2.1.1., 2.2.1.6., 2.2.1.4., 2.2.1.5., 2.2.2.1., 2.2.2.9., 2.3. in 2.5. ter jih knjigovodsko evidentira.

Na podlagi gornjih ugotovitev dajem naslednje :

3. M N E N J E

3.1. Sistemizacija in zaposleni

O zakonitosti sistemizacije in prve razporeditve zaposlenih izrekam mnenje s pridržkom.

Obrazložitev :

V SBNM imajo sprejet Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. V času prve razporeditve zaposlenih, septembra 1994, navedeni pravilnik v delu, ki se nanaša na sistemizacijo, še ni bil spremenjen in prilagojen novi zakonodaji. Prva razporeditev je bila tako opravljena neposredno na podlagi ZRPJZ in Pravilnika o napredovanju. Sistemizacija delovnih mest, kot sestavni del Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih

mest v SBNM, je bila spremenjena šele oktobra 1995. Ugotovljeno pa je bilo, da obsega vsaj 30 delovnih mest, ki v aktu o razporeditvi niso bila potrjena s strani Ministrstva za zdravstvo.

Ugotovljeno je bilo, da je bilo 50 zaposlenih ob prvi razporeditvi razporejeno na delovna mesta, ki jih v razporeditvi, potrjeni od Ministrstva za zdravstvo, ni.

Trije sklepi o prvi razporeditvi določajo višji količnik delovnega mesta, kot je določen v potrjeni razporeditvi.

Pri pregledu pravilnosti obračunavanja funkcijskega dodatka, je bilo ugotovljeno, da je 6 zaposlenih, ki prejemajo funkcijski dodatek, razporejeno na delovna mesta, ki niso potrjena z aktom o razporeditvi, s tem pa tudi ni potrjen funkcijski dodatek.

Pri napredovanju ob prvi razporeditvi je bil v primeru 10 delavcev kršen 34. člen Pravilnika o napredovanju.

3.2. Izplačila plač, drugih osebnih prejemkov in povračil

O izplačilih plač, drugih osebnih prejemkov in povračil izrekam mnenje s pridržkom.

Obrazložitev :

Dodatek za mentorstvo se obračunava od nepravilne osnove - urne postavke, ki vsebuje vse dodatke, namesto od urne postavke osnovne plače. Podlaga za obračunavanje ur tudi niso s programom določene mentorske ure, kot to določa KPDZSV, temveč nepopolno izpolnjena poročila o mentorskem delu.

Pri 8 (od pregledanih 10) zaposlenih je bila ugotovljena uporaba nepravilne osnove za obračun dodatka za izmensko delo - namesto urne postavke osnovne plače delavca je bila uporabljena urna postavka delovnega mesta.

Oktobra, novembra in decembra je bila, na podlagi sklepov direktorja, izplačana 10% delovna uspešnost vsem zaposlenim specialistom na treh oddelkih. Pri tem v SBNM niso imeli sprejetega internega akta (ki ga določa ZRPJZ, pa tudi kolektivni pogodbi za zdravstvo in za zdravnike) in s tem ne meril za izplačevanje delovne uspešnosti. Tako so bila navedena izplačila pavšalna in enostranska.

Svet zavoda je sprejel sklep o delovni uspešnosti direktorja v višini 45%, od tega 15% iz naslova doseganja prihodkov na prostem trgu, katerih delež naj bi znašal (za priznanje navedenega odstotka uspešnosti) med 8% in 10%. Iz bilančnih podatkov in poslovnega poročila za leto 1994 je razvidno, da je bilo na prostem trgu doseženo le 4% celotnega prihodka, za kar lahko direktorju pripade uspešnost v višini 5%, skupno pa tako le 35%.

Število ur opravljanja storitev med dežurstvom so obračunavali pavšalno in ne na podlagi evidenc o opravljenih storitvah, kot to določa 87. člen KPDZSV. Nadure so obračunavali od nepravilne osnove in sicer od urne postavke plače z vsemi dodatki, namesto od urne postavke osnovne plače.

Pri izplačilih odpravnin ob upokojitvi sta bila kršena 16. in 18. člen ZDoh, saj je bil davek na osebne prejemke obračunan od previsoke davčne osnove in po previsoki davčni stopnji. Posledice so: previsoka vplačana akontacija dohodnine na eni in prenizki zneski izplačanih neto odpravnin delavcem na drugi strani.

V mesecu februarju in marcu sta bila direktorju izplačana zneska 6.818,00 in 9.959,00 SIT kot povračilo stroškov za prevoz na delo, za kar pa ni obstajala pravna podlaga.

3.3. Izplačevanje delovnih storitev po pogodbah o delu

O izplačilih po pogodbah o delu izrekam mnenje s pridržkom.

Obrazložitev :

Pri pogodbah o delu, sklenjenih v bruto zneskih, je bilo ugotovljeno, da je bila obveznost plačila prometnega davka in prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje prenešana na izvajalce pogodb. To je v nasprotju s 1. točko 44. a člena Pravilnika o uporabi zakona o prometnem davku, 226. členom ZPIZ in 49. členom ZZVZZ. Posledica tega so bili prenizki neto zneski, izplačani izvajalcem na podlagi pogodb o delu.

3.4. Izplačila avtorskih honorarjev

O izplačilih po avtorskih pogodbah izrekam pozitivno mnenje.

3.5. Obračunavanje potnih nalogov

O izplačilih na podlagi potnih nalogov izrekam mnenje s pridržkom.

Obrazložitev :

Višino dnevnic so obračunavali neenotno; nekatere so bile obračunane v skladu z minimalno višino dnevnice po KPDZSV (5% povprečne mesečne plače v gospodarstvu RS za pretekle 3 mesece), druge pa v višini zneskov, objavljenih za zaposlene v republiških državnih organih, ki so za 7 do 19 SIT nižji. S tem je bila kršena KPDZSV.

Stroški mestnega potniškega prometa po Ljubljani so bili pri večini specializantov izjemno visoki - celo trikratni zneski cene mesečne vozovnice. Evidence stroškov mestnega potniškega prometa za specializante niso vodili, pa tudi z dokazili o resnični porabi teh srestev v ta namen ne razpolagajo. Od 10 specializantov jih je v decembru kar 7 uveljavljalo stroške MPP, ki so presegali ceno mesečne vozovnice.

Delavki, ki opravlja delo kurirke, so obračunavali kilometrino za delo z lastnim vozilom v mesečnih pavšalih. To je v nasprotju z določili Uredbe o povračilih stroškov, da se kilometrina obračunava po dejansko prevoženih kilometrih, o čemer je potrebno voditi evidenco.

3.6. Plačevanje storitev prek študentskih servisov

O izplačilih prek študentskega servisa izrekam pozitivno mnenje.

4. P R I P O R O Č I L A

Na podlagi opravljenega nadzora priporočam Splošni bolnišnici Novo mesto da:

- Vzpostavi enotni, primerno formaliziran način vodenja evidenc o prisotnosti na delu in opravljenih urah oziroma storitvah na vseh področjih, kjer so opravljene ure ali ure prisotnosti podlaga za obračunavanje katere od sestavin plače, za povračilo stroškov ali za izplačila na drugi zakoniti podlagi.
- Vzpostavi sistem notranjih kontrol za preverjanje evidenc ali poročil o prisotnosti na delu oziroma o opravljenem delu.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to predhodno poročilo so, po 1. odstavku 24. člena Zakona o Računskem sodišču (Ur. list RS, št. 48/94), možne pisne pripombe v 15 dneh od dneva vročitve, na Računsko sodišče, Prežihova ulica 4, Ljubljana.

5. D O D A T E K

V tem poročilu so upoštevani predvsem naslednji predpisi:

- Zakon o Računskem sodišču (Ur. l. RS, št. 48/94)
- Poslovnik Računskega sodišča Republike Slovenije (Ur. l. RS, 20/95)
- Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (v nadaljevanju: ZASP, Ur. l. RS, št. 21/95)
- Zakon o avtorski pravici (v nadaljevanju: ZAP, Ur. l. SFRJ, št. 19/78 in 21/91)
- Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR, Ur. l. RS, št. 14/90 in 5/91)
- Zakon o dohodnini (v nadaljevanju: ZDoh, Ur. l. RS, št. 71/93, 12/94, 2/95 in 7/95)
- Zakon o graditvi objektov (v nadaljevanju ZGO, Ur. l. RS, št. 34/84 in 29/86)
- Zakon o izvajanju dogovora o politiki plač in drugih prejemkov zaposlenih v gospodarstvu in socialnega sporazuma za leto 1995 ter o najvišji in najnižji plači (v nadaljevanju: ZIDPPNN, Ur. l. RS, št. 29/95)
- Zakon o obligacijskih razmerjih (v nadaljevanju: ZOR, Ur. l. SFRJ, št. 29/78 in 57/89)
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju: ZPIZ, Ur. l. RS, št. 12/92, 56/92, 43/93, 67/93, 5/94 in 67/94)
- Zakon o prometnem davku (v nadaljevanju: ZPD, Ur. l. RS, št. 4/92)
- Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju: ZRPJZ, Ur. l. RS, št. 18/94)
- Zakon o zavodih (v nadaljevanju: ZZ, Ur. l. 12/91)
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju: ZZVZZ, Ur. l. RS, št. 9/92 in 13/93)
- Kolektivna pogodba za dejavnost zdravstva in socialnega varstva (Ur. l. RS, št. 15/94)
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti (Ur. l. RS, št. 18/91-I, 51/92, 13/93 in 34/93)
- Kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike v RS (v nadaljevanju: KPZZ, Ur. l. RS, 14/94)
- Pravilnik o napredovanju delavcev zaposlenih v zdravstvu (v nadaljevanju: Pravilnik o napredovanju, Ur. l. RS, št. 41/94)
- Uredba o kriterijih za določanje količnikov za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov (Ur. l. RS, št. 26/94)
- Uredba o povračilih stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkih, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 72/93, 43/94 in 7/95)
- Odredba o merilih za ugotavljanje delovne uspešnosti direktorjev bolnišnic, zdravstvenih domov, Inštituta za varovanje zdravja RS in zavodov za zdravstveno varstvo, v nadaljevanju: Odredba o merilih za direktorje (Ur. l. RS, št. 62/94)

Vročiti:

- Splošna bolnišnica Novo mesto, Šmihelska c. 1, Novo mesto;
- arhiv, tu.